

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva
vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 12 fillér

Hirdetések díja:

□ ezetiméterenként
6 fillér. Kereskedők és
gyárosok külön ár-
kedvezményben rés-
zesülnek.

Nyiltér sora 40 fill.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KOZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyv-
nyomda r.-t.

A kiadóhivatal meg-
bizottja: Szigeti Béla
főkönyvelő.

Egyes számok kap-
hatók Földes Ede,
Czirner J. József
és Grünfeld Dá-
vid kereskedéseiben.

Kéziratok nem adtnak vissza.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: esütörtök és vasárnap reggel.

Országgyűlés.

Az országgyűlésen a mult napokban széles mederben folyt tovább a felirati vita. Lassankint olyanná fejlődik ez a vita, amilyen a költségvetés tárgyalása szokott lenni. Mindenről beszélnek ott, csak a költségvetésről nem.

Pop-Csicsó István, nemzetiségi képviselő, hallatlan cinizmussal panaszkodott a fölött, hogy a nemzetiségek jogait nem respektálják Magyarországon.

Általános tetszés közt szakította feibe az elnök s erélyes szavakban figyelmeztette arra, hogy valótlan állításokkal fajharcot a magyar országgyűlésen felidezni nem enged. Figyelmeztette arra is, hogy a nemzetiségeknek jobb sorsuk sehol a világon nincs, mint Magyarországon. Senki sem háborgatja őket nyelvükben és kulturájukban. Egyet azonban jogosan követelünk, hogy az állam nyelvét mindenki megtanulja.

A dolog érdeméhez szólt Dési Géza, aki azt bizonyította, hogy mivel az ország legkiválóbb politikusainak volt alkalmuk, hogy az uralkodót a maguk és partjuk politikai nézeteiről felvilágosítsák: fölösleges a felirat. De ha már készült: az volna a legfontosabb hivatása, hogy a nagy veszedelmeket rejtő valságból miképpen lehetne kibontakozni.

Gróf Apponyi Albert f. hó 9-dikén szólalt fel s mint a felirat szerzője védelmezte az abban elfoglalt álláspontokat. Polemizált a horvátokkal, Tiszával, Dániel Ernővel és Nagy Ferenczcel s azt próbálta bizonyítani, hogy nem a koalíción mulik a kormányala-

kitás munkájának a sikere. A szabadelvűpártnak egyedüli szerepe lehet — Apponyi szerint — a felosztás; mint szabadelvűpárt nem vehet többé részt a kormányzásban: s felszólította a párt tagjait, hogy csatlakozzanak azokhoz, kik vívmányokért küzdenek.

Szünet után a miniszterelnök állott fel, a kinek igazságai elől a koalíció nagy része kivonult az ülésteremből. Tisza súlyos argumentumokat hozott fel a szabadelvűpárt magatartásának igazolására. Czitálta Apponyinak 1903-ban mondott egyik beszédét, melyben keserűen panaszkodik a parlamenti viszonyok elfajulása miatt. Nem érti, miképpen ítelheti el most Apponyi a szabadelvűpártot, melynek az volt a célja, hogy ezt a lehetetlen helyzetet orvosolja. A szabadelvűpárt becsülettel ki fog tartani elvei mellett; pillanatnyi hangulatok nem fogják a nemzeti fejlődés helyesnek vallott és bizonyult útjáról letériteini.

A szabadelvűpárt nagy lelkesedéssel üdvözölte vezérét hatásos beszédjeért.

Vallás és iskola.

Irta: Pintér János.

Az olyan társadalom nem illeszkedik bele a mai modern világ művelt körkeretébe, a mely társasélet kebeléből hiányzik a vallás és a nélkülözhetlenül szükséges iskolai nevelés. Mert kétségtelen, hogy komoly bajok sujtják és zaklatják a társadalmat ott, hol az ifjuság magán és nyilvános neveléséből, melytől az egyház és a haza jóléte függ, a vallás tekintélye kizáratik.

Egyedül csak a vallás lehet igazi alapja és kiinduló pontja minden további fejlődésnek s haladásnak. Mert a vallás nemcsak az erények forrása, hanem a nemzeti kultúra továbbfejlődésének is. A hol ez hiányzik, a hol a szivekből kialudt annak minden szikrája, ott a társadalomból lassankint kihál azon igazi keresztény szellem, mely a nyugalom alapját szilárdul fenntartani, hasznos haladást létesíteni képes az emberiségnek és oly eszközöket adni kezébe, melyek az örök végezel eléréséhez elkerülhetlenül megkívántatnak.

A család az első nevelő. Azért a szülők jámbor és hithű elelmódja nagy mértékben elősegíti a tanítókra várt vallás-nevelés sikeres megoldását. Nem az iskola, hanem első sorban ők vannak hivatva megvetni szilárd alapját a serdülő kor üdvös kiképzésének. Ennélfogva nagy igazság az, hogy az ember anyja kebelén képeztessek jóvá.

Az iskola és a tanítók hiába fáradsanak, ha a szülők idejekorán egyesült erővel az iskolával nem törekednek arra, hogy a nevelés a vallás jogosult követelményei szerint kezeltessek. Tapasztalásból tudom, hogy vallás szempontjából azokkal a tanulókkal, a kikkel hon nem foglalkoznak, a kiket hon nem tanítanak, vagy figyelemzetnek a vallásos kötelmek teljesítésére, mire sem mehetek. Itt a hiba. És ez mire vezet? A munkátlanságra, mert tett-ereje épen akkor kezd laukadni, mikor arra leginkább volna szüksége.

Azért itt nem lehet más feladat, mint a gyermeknek erkölcsi és szellemi képességét a szülővel egyetértve a vallás és az

TÁRCZA.

Egy komikus naplója.

Irta: Solymosi Elek. (3)

A mikor be voltam csukva.

„Budapesti Napilap“ czim alatt 1877-ben egy szépirodalmi és társadalmi lapot adtam ki, a mihez nem kellett kauczió. A törvény értelmében nem volt szabad politikáról írni, a mit persze nagyon bajos volt magállani. Akkor is — mint most — könnyű volt belekötni egy lapnak az irányába, különösen ha ellenzéki volt. Egy-kettőre megidézttette az embert az államügyész. Ebbe a helyzetbe én is bele jutottam. Megidéztek.

A vád az volt, hogy lapom a törvény ellenére politikával foglalkozott.

Az ügyész felolvasta az inkriminált cikket, felállította a vádat, s kérte a megbüntetésemet. Megjegyzendő, hogy mind az ügyész, mind a bíró nagyon jó ismerősöm volt s a magánérinkezesben szeretetűk jeleivel halmoztak el.

Még ügyvédet sem fogadtam. A válbeszéd

után magam védtem magamat. Természetesen csak olyan tessék-lássék módon, mert megvoltam győződve, hogy az egész vádakodás csak formalitás, s a felmentésemet egészen bizonyosra vettem.

Elkezdttem mondani a védbeszédemet:

— Tisztelt uraim!

— Semmi „uraim“ — szakított felbe a bíró. — Figyelmeztetem vádlottat, hogy itt nem vagyunk a színházban s a bírósághoz intézett megszólítását visszautasítom.

— Pardon! — mondom. — Hát tisztelt bíróság!

— A bíróságnak a tekintetes czim jár, — utasít rendre az elnök.

— Oh kérem — szabadkoztam én — azt nem tehetem, hogy az urakat tekintetesnek czimezzem.

— Hogy érti ezt? kérdi az elnök.

— Hát csak úgy értem, kérem szeretettel, hogy a mai divat szerint magam is nagyságos vagyok, így hát az uraknak csak a méltóságos vagy kegyelmes czimet ajánlhatom fel.

— Másodsor figyelmeztetem vádlottat,

hogy viselje magát e helyhez illő komolysággal, mert különben kénytelen lesznek szigorubb rendszabályokat alkalmazni.

— Szabad kérdenem, hogy miféle rendszabályokat?

— Semmit sem szabad kérdenie — felelt az elnök. Egyszerűen mondja el, mit tud mentségére felhozni?

— Oh jó! Nagyon sokat.

— Hát halljuk, mond a bíró.

— Hát kérem szeretettel, először is —

— Először is, ha a bírósággal beszél, álljon fel.

— Pardon, Felállhatok, de akkor csak röviden beszélek, mert az állást nem szoktam meg.

— Na majd annál könnyebben megszokhatja az — ülést, mond a bíró.

— Hogy tetszik ezt érteni? kérdem.

— Már mondtam, hogy ne kérdezősködjék, mert ahoz itt nincs joga.

— Hát a „Kis káténak“ van joga a kérdésekhez?

— Kétszer már figyelmeztettem. Ha még egy figyelmeztetést provokál —

iskola fundamentumából kiindulva egyenletesen fejleszteni, finomítani, hogyha majdan kikerül az életbe, belőle ne csak egy nyeged, vagy fél, hanem egész ember lehessen.

Sajnos, ma még sokan nem akarják megérteni azt, hogy képmutatással mennél többet nyerünk a felszínen, annál többet veszünk a mélyen.

Ismerjük a vert csapásokat — mondja Eötvös — és mégis sokan átadják gyermekeiket a romboló szellemi erőszaknak.

Pedig először az erkölcsieket keressük, csak azután a szellemieket. Mert az erkölcsök teszik az embert igazán műveltté, esztétikussá, az aggódót nyugodtá s a tudományt édessé. Természetesen, minden időhöz legyen kötve. Óvakodni kell minden koraitól, mert a hamar munka sohasem vált előnyére senkinek sem!

Világos dolog, hogy a vallásos nevelést nem szabad dogmatikus tételek fejtegetésével kezdeni; sem a szellemi képzést a sivar száraz bölcseséggel, mert ez esetben célját elvesztünk s beteljesül: „Scio me nihil scire.“

Ne hódoljunk annak a ferde hipokrita nézetnek se, hogy a gyermek már jó korán egyetemes műveltségi alapot nyerjen, mert tény az, hogy aki mindent akar tudni: vagy semmit sem tud, vagy csak igen keveset.

Tehát mindenképp a vallás!

Mert tagadhatlan, hogy a hazának nem proletároknak, kávéház-örzök és tivornyázókra, hanem munkás és hasznos polgároknak van szüksége. Ezt pedig csak a vallás nyomán lehet elérni.

Ezt nemcsak én, hanem minden kornak nagy férfiai vallották.

Helyesen mondja Rousseau — a vallás legnagyobb kezeség a sikeres oktatás mellett és annak hű biztosítéka.

S valóban úgy van. Legyen azért erőnk mindenkor kimondani, hogy a fegyelem, rend és minden erénynek titkát a vallás-erkölcsi tanításban kell keresnünk. Mert csak a vallás-erkölcsi erőből táplálkozó szív és nemeslélek szolgáltathatja ugy a családnak, valamint az iskolának azon mentő horgonyt, melyet a tudomány egy maga nem nyújt soha, mert nem is nyújthat.

Tehát a család az első nevelő, második az iskola, ezeknek kell „uno corde et uno anima“ oda hatniok, hogy a gyermekek szívében már jó korán erős gyökeret verjen a vallás, melyet azután onnan ne legyen képes kitépni semmi erő, semmiféle áramlat s hogy úgy lesz: akkor a tanítók feladata könnyű lesz s a magyar népfaj pedig miként a multban — szabad, boldog és független.

Régészeti gyűlés.

Az „Alsófehérvármegyei történelmi és régészeti társulat“ választmánya f. hó 4-dikén gyűlést tartott, melynek gazdag tárgysorozatából kiemeljük a következőket:

A közgyűlésből kiküldött bizottság tisztelt gr. Majláth Gusztáv Károly püspök-nél, az egyesület védnökénél s az évkönyv egy diszkótésű példányát nyújtotta át. A püspök köszönetet mondva 200 koronát adott az egyesület céljaira.

Az egyesületi pénztárt az e czélra kiküldött bizottság átvette Frölich Gyula régi pénztárostól s átadta a közgyűlésnek megválasztott új pénztári hivatalnokoknak: Deutsch Manó ellenőr és Szekál Ignác pénztárnoknak. A bizottság talált pénztári kezelésben: a) 1000 korona pénztári maradványt, melyet a választmány építési alapként külön kezelni határozott. b) Alaptőkeként 1341 kor. 7 fillért. c) Hunyadi szobor-alapként 9596 kor. 31 fillért takarekpénztári könyvekben. Az egyesület vagyoni állapota: a) tagdíjhátrélék 3454 korona; b) befolyt és be nem folyt alapító tagsági díjakban 3100 korona; c) Hunyadi szobor-alapban 7596 kor. 31 fillér. d) muzeum-építési alapban 1000 kor.; e) term.-rajzi muzeum alapban 400 kor. A cselekvő vagyon tehát 17750 kor. 31 fillér. Ezzel szemben a teher főösszege 1938 kor. 93 fillér. A választmány a kilépő tisztviselőknek köszönetet mondott.

Új tagokul jelentkeztek: Roska Miklós dr., Fried Ármán dr., ifj. Baruch Mór, Tihanyi Antal.

Kuún Géza grófnak, az egyesület tiszteletbeli tagjának emlékét a választmány jegyzőkönyvben örökítette meg.

A muzeumok orsz. főfelügyelősége kilátásba helyezte, hogy a természetrajzi szertár is kap állandó segítséget, ha a muzeum elhelyezésére és a segély felhasználására tervezet küldetik fel. A főfelügyelőség azt is megígérte, hogy a régészeti muzeum segélye, mihelyt lesz rá fedezet, fel fog emeltetni.

A választmány elhatározta, hogy mihelyt a szentimrei Hunyadi-templom állami segítséggel a megküldött tervezet szerint

— Értem. Három a magyar.

Azt hittem, hogy ez a bíró jó barátom. Kezdtém belőle kiabrándulni. Elhatároztam, hogy megszakítok vele minden ismeretséget. Ilyen bánásmódot egyáltalán nem vártam. A színház világában engem mindenki kényeztet, sőt egy bizonyos tüntető szeretettel becéz, s ez a paragrafusomtól lóhátról beszél velem?! Jól van, gondoltam magamban. Irtózatossá boszút állok. Kuplét énekelek róla, s mihelyt a legesekelebb alkalom lesz — kimaszkirozom.

— Mondja el a mehetségét — türelmetlenkedett a paragrafus csavaró.

— Szívesen elnök úr.

— Szívesen, vagy nem szívesen, az mindegy.

— Hát kérem szeretettel, az ellenem emelt vádat Shakespeare és Moliere fogom megczáfolni, mert hiszen igen jól tudjuk mind a brit mind a gall óriásról —

— Rég meghalt emberek nem tanuskodhatnak — tüzelt az elnök.

— De a példák magyarázhatnak, feleltem én.

— Itt ön nem vitatkozhatik.

— Hát jó. Legyen úgy. Elejtem Shakespeare-t és Moliere-t. De hivatkozom a „Háromcsőrű kacsa“ című operett hajóskapitányára, a melyet épen én szoktam játszani, s hivatkozom ugyanezen mű polgarmeste-

rére. Ezek sem tettek kauziót, s a nyilvánosság előtt még is politizálnak. Remélem a színház elég nyilvános hely. Nős tehát: én sem tettem mást, mint a Háromcsőrű kacsa-beli urak. Sőt én nem is politizáltam, csak politikai számárságokról beszéltem.

— Van még valami mondanivalója?

— Van! kérem a felmentésemet, mert sietnem kell a „Kékszakálu herczeg“ főpróbájára.

Erre Csáló helyettes ügyész kezdett beszélni. Azt mondta a hojszra álló nyakával, hogy a vádat fentartja s kéri a megbüntetésemet. Súlyosbító körülménynek kéri tekinteni, a bírósággal szemben tanúsított viselkedésemet.

Na megállj Csáló — gondoltam magamban — megállj te áruló barát, majd hojszra görbitem én az orrodát is. Majd kiepigrammázlak én.

A bíróság előbb visszavonult, majd ismét visszajött s kimondta a szentenciát.

Elítéltek 30 forint pénzbírságra s két napi fogházra.

Nem akartam hinni a füleimnek. Megrökönyödtem. es tetőtől talpig át voltam ijedve. A bírák a fakepnel hagytak s én mint valami nagy bűnös osontam ki a teremből.

Fogságomat az ítélet szerint másnap kellett megkezdenem. Azt hihetné az ember, hogy egész éjjel öklelő bivalybikákkal ál-

modtam. Jó is lett volna! Azt álmodtam, hogy vasra verve — a mellemen bádog numerussal — lefotografáltak, aztán siralomházba tettek s megkérdezték az utolsó kívánságomat, mire én azt feleltem, hogy szeretném még egyszer elénekelni a Kornevilli harangokat. Megengedtek. S én álmodban énekeltem:

A mig utaztam, Sohasem haboztam Én semmi roszban,	De megjövén Feleseléssel, Törvénykezéssel, Láncezzörgetéssel Éltem én.
Bim-bam, bim-bam Bim-bam, bim-bam, bum Nosza-nosza zörgjön Vigan a nagy lánce.	

Szegény boldogult feleségem felrázott és így szólott:

— Mi bajod papa?

Semmi — feleltem én. — Azt álmodtam, hogy az angyalok menybe vittek s ott egy jól szervezett társulattal koncertet rendeztünk.

Elég az hozzá, hogy mindjárt ebéd után jelentkeztem a „Fortunában“ s kijelenttem a börtönörnek, hogy le akarom ülni a büntetésemet.

A börtönőr gyanakvó megvetéssel mért végig s így szólott:

— Várjau!

— Meddig várjak, kérem szeretettel?

STEIN S. és Társa

Első erdélyrészi kizárólagos gyermekruha üzlete

KOLOZSVART.

Mátyás király - t. 2. sz.

Szülők figyelmébe!

Van szerencsem az igen tisztelt szülők figyelmét kizárólagos gyermekruha üzletemre felhívni. Iskolába járó teany- és furuhák 1 évesétől 14 évesig. Torna ruhák. Őszi és teli kabátok, fehérművek, kötények, kalapok harisnyák nagy választékban, jó formában és kivitelben, jutányos árban kaphatók.

Vidéki rendelésnél elég a gyermek kora és a ruha színének megnevezése.

MIEDER-készítés mérték szerint a legújabb formában, kényelmes viseletű

Szíves partfogast kér

Stein S. és Társa.

restauráltak, a szentimrei útközet emléket megőrkítő emléktáblát helyez el.

Cserni Béla dr. muzeumőr tett örvendős tudásul vett jelentéseket adományokról és leletekről.

A muzeum építésére vonatkozólag az a megállapodás történt, hogy a terv megerősítése után rendkívüli közgyűlés hívandó össze, mely a fedezettel bíró költségek ügyében intézkedik.

Vegyes hírek.

— **A májusi csendes eső.** A meteorológiai hivatal értesítése szerint az elmúlt 24 órában az ország nyugati részében megindult az esőzés; nálunk eddig csak a jó szárdéknál maradt; holott a déli és keleti rész tán még inkább szomjuhozza a felhők nektárját, mint a nyugati rész. Bármely részében az országnak fordultunk meg, a gazdák mindent csak eső után áhítottak. A föld kérge sziklakeménynyé száradt és még más években a kérés alatt ott volt a téli nedvesség, az idén alig van belőle valami. Hogyha, normális években is, a termésnek sikerültére döntő befolyást gyakorolnak Magyarországon a bőséges májusi meleg esők, úgy az idén kétszeres okuk van a gazdákknak, éppen a téli nedvesség hiánya miatt arra, hogy áhitozzanak a jó májusi esők után. A gazdasági állapot az országban olyan volt a szárazság miatt, hogy a legnagyobb aggodalmakat keltette. A búzák sok vidéken már sárgultak és nyomorogtak, a tavaszi kalászosok elvénytültek anélkül, hogy nőttek volna, a kapások magvai a száraz földben meg sem mozdultak, a takarmányok nem nőttek és a gyeplegelőkön a fű meg se moccszant, pedig ott nyavalyog rajtuk a

sok éhes marhacsorda. A múlt évben a gazdag teli nedvesség, dacára a májusi eső hiányának, átsegítette a buzát a válságon. Középes termésünk volt. Az idén, ha nem jönnek gazdag májusi ammoniakdus esapadékok, a búzáknak nem lenne elég nedvessége ahhoz, hogy a szárát kitöltsék és a kalászt megnövelni képes legyen. A takarmányok dolgában pedig még a tavalyinál is keservebb állapot következne be, mert a vörös herék országsszerte kipusztultak és a helyette vetett egyéb takarmányok bő nedvességet követelnek sikerülésükhöz.

— **Sebesi János** kulturmérnök, ki a közigazgatási pályára lépését, Udvarhelymegyében vm. aljegyzővé választatott, a napokban távozott városunkból új állomása székelyre. Benne egy kiválóan tehetséges, szorgalmas és kedves modoru társadalmi embert veszítettünk. Új pályáján sok szép sikert, városunknak meg sok hasonló lelkes fiatal embert kívánunk.

— **A vármegyei fegyelmi választmányba** a lemondott dr. Garda Kálmán helyébe póttagul Gáspár János nyugalm. főjegyző választatott meg.

— **Nyugdíjazás.** Alsó-Fehér vármegye tisztviselőinek nyugdíjintézeti választmánya f. hó 9-dikén gyűlést tartott, melyen kimondta Boros Soma arv. irattárnok nyugdíjazását.

— **Közigazgatási bizottság.** Alsó-Fehér vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 10-dikén rendes ülést tartott Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán elnöke alatt. Az alispáni jelentés kiemelte, hogy a vármegyei inségekölcsön teljesen kiosztott. A tanfelügyelői jelentés sürgeti a kisdédovásról szóló 1891. XV. t. czikk rendelkezései szigoruan végrehajtásának s mindén községben kisdédovó vagy legalább menedékház állítás-

sék fel. A nemzetiségi iskolákban a magyar nyelv tanítása eredménytelen; ez a hiány onnan ered, hogy a felekezeti tanítók nagy része nem a magyar beszéd tanítására fekteti a fősúlyt, hanem az olvasásra és kisebb mondatok fordítására. Ahol nagyobb gondal történik a tanítás, az eredmény mégis nagyon csekély a rendetlen iskolalátogatás, az iskola gyakori szünetelése s a tanév rövidsége miatt. Mindez okokból okvetetlen szükséges az iskolák gyakori látogatása; azért a segédtanfelügyelői állás mielőbbi szervezését ajánlja. A közegészség ügye a lefolyt hónapban kedvező volt; gyakrabbi betegség-eseteket a légzőszervek hurutos bántalmi okoztak. Heveny fertőző betegségek közül legtöbb volt a kanyaró; egész megyében 79. Az állategészség ügye szintén elég kedvező volt.

— **Az országos tornaversenyre** nagyban folynak az előkészületek országsszerte. Kollégiumunk növendékei közül husz tagból álló csoport nagy kedvvel és ambícióval készül az intézet régi jó híréért tikra szállani. Érdemes nézni az ifjak buzgóságát, kiknek láttára felmerült lelkünkben az a boldog világ, mikor az emberek kitartó munkával és önfeláldozással szolgálják a nemzeti nagyságot. Erre pedig legjobb előkészület a testi és szellemi erők gyarapítása.

— **Országos vásár Nagyenyeden.** Folyó hó 8-dikán folyt le a májusi kirakó vásár városunkban. A vásár szokásos kepe tárult fel szemeink előtt. Csonka és bena koldusok zaja lepte el az utcákat és hidakat; egy sereg részeg ember botorkázott a piacsori gyalogjárón; a bepálinkázott vidékiek egy kis parázs-vekedést is rögtönöztek; nem hiányoztak egyéb feltékenyen örözt hagyományaink között a várbeli idill-

— Semeddig. Gyűjjon velem.

Aztán Csáló ügyészhelyetteshez vitt, akit nem is üdvözöltem s úgy tettem, mintha soha sem ismertem volna. Pár percz múlva visszamentünk a folyósóra, a hol megmértek a magasságomat. A figyelem jól esett s neki bátorodva kértem a börtönört, hogy mérje meg a nehézségemet is, mert igen szeretném tudni, hogy hány kilót fogytam a tengeri fürdőn.

A börtönör nem is felelt, hanem elkezdett a zsebeimben kotorászni.

— Mit akar? kérdeztem.

— Semmit — felelt a börtönör.

— Semmit? Hát akkor mért kotorászott a zsebemben?

— Hogy nincs-e nála fegyver, vagy kés, vagy valami bicska a mivel magát megölje. Adja ide rögtön a tárczájával együtt.

— Tessék! Itt a tárczám. Benne van egy Tihanyi Miklós s egy Herczenberger Pista-féle váltó. Mindenik ezer forintról szól. Ha tetszik szívesen oda ajándékozom. S benne van egy néhány darab tizes bankó, nem tudom hány, mert a pénzemet soha sem szoktam megszámlálni.

— Na hát ide vele.

— Szívesen, de ígérje meg, hogy a puszkáját egy védtelen emberrel szemben nem fogja használni, s megelepszik a kapott zsákmányt.

— Semmit se ígerek!

— Jesszus Mária! Hat nincs irgalom? kérdem az önvédelem mikéntjére gondolva.

— Ne tessék olyan sokat povedálni, hanem gyűjjon velem.

— Hova? kérdem némi reménnyel.

— Hova? Hát nem ma akarja megkezdeni a negyvennyolcz óráját?

— Hja?! Vagy ugy?! A büntetésemet? Hát persze hogy szeretném ha tul esném rajta.

— Hát gyűjjon velem.

— Hova?

— A dutyiba. Oda fogom tenni, ahol Verhovay „ült” meg az öreg Miletics Szvetozár, a szerb izgató, aki csak tegnapi szabadult ki tőlünk.

— Igen, igen, ismerem Verhovayt is, meg az öreg Mileticset is az ő torzomborz szakállával.

— Nagyon köszönöm a kitüntetést.

A börtönör elvitt az első emelet 5-ik szám alá, ahol megnéztem a Verhovay és Miletics-féle szobát. Megbotránkozással láttam, hogy egy szalmazsákos ágyon meg egy széken kívül semmi sincs benne.

— Kérem szeretettel, legyen szives valakit elküldeni a lakásomra, Zöldfa-utca 25. szám alá, hogy hozzák el a hintaszékemet. El ne felejtsek a benne levő kis párnát is elhozni.

— Igen, igen — felelt a börtönör — majd holnapután.

— De kérem szeretettel, nekem arra ma van szükségem, mert én a hinta-széket nagyon megszoktam.

— Csak meg ne szokja a más fajta hintát is.

— Hát nem hozatja el? kérdem.

— Mondtam már, hogy holnapután.

— Mikor már kiszabadulok? Nem szeretem a rossz viczcseket. Mindenek előtt hozasson nekem egy pohár konyakot meg egy feketét.

— Azt, azt! Egy fekete fenét.

Az 5-ik számú szobába léptem, hogy körülnézzek s egy örízetlen pillanatban a börtönör rám zárta az ajtót.

— Mit csinál? — mondom — rögtön nyissa ki, több féle rendeletet akarok még adni. Hallja? Nyissa ki!... Ne viczczeljen! Nem is felelt. Egyedül maradtam. Azt gondoltam, hogy ha az ajtó zárva, majd kimegyek a kulisszák közt.

Nem voltak kulisszák. Nem mehettem ki rajtuk. Be kellett látnom, hogy egész komolyan be vagyok zárva. Rab vagyok. Borzasztón kezdtem unatkozni. Még az egereket s a patkányokat se láttam sehol. Csak legalább azok volnának itt. Azokkal legalább mulathatnék. Malmot se játszhatam az ujjaimmal, mert miután senki s

Tavaszi és nyári divat ujdonságok legolcsóbban
TÁNGEL JÓZSEF elönyösen ismert női és férfi divatáru kereskedésében NAGYENYEDEN
 szerezhetők be.

lek sem. S hogy a kép teljes legyen: a temérdek szemetet másnap fényes délben sepregették a gyalogjáró közönség nagy öröme és tüdejének gyönyörűségére. Szóval volt minden; de azért az igazi vásári forgalom kevés volt.

— **Ajándék a r. k. templomnak.** Özv. Donogány Jakabné a r. k. templom restaurálása alkalmából egy diszes és művészi kivitelű ablakot ajándékozott a r. k. templomnak.

— **A tennisz-pályák** rendezetlen állapotára újból felkérjük a Sport-egylet választmányának figyelmét. Az összes sport-nemek között ez az egyetlen, a melynek lelkes hívei vannak s mely tavasztól őszig állandó kultuszban virágzik. Mivel tehát tulajdonképpen ezen társaság alkotja ma az akcióképes sport-egyletet: méltán igényelheti, hogy a lapda-játék pályáira és eszközeire kiváló gond fordítsanak. Felmerült az az eszme is, hogy mivel az egyesületi tagdíjak nem elegendők a tennisz eszközeinek beszerzésére és karban tartására: az első tavaszi multság ezen céljára szolgáljon. Az ifjuság táncoljon, hogy lapdázhasson. Kívánatos volna kimondani azt is, hogy az egyesület, a mai tagdíjak mellett, raketteket nem szerez, a mint hogy a játékosok mindenütt a maguk rakettjükkel lapdázhatnak.

— **Műkedvelő előadás.** A Nagyenyedi Iparos-Önképzőkör könyvtára újítására f. 1905. év május 14-én, vasárnap, a régi városháza dísztermében táncszal egybekötött színelőadást rendez, mely alkalommal színrekerül „A falurossza” népszínmű 3 felvonásban, Irta Tóth Ede. Zenejét Erkel Gyula. Rendező Solymosi Elek ny. színművész. Személyek: Feledi Gáspár gazdag falusi földmivelő Gazdag Géza, Lajos fia Gerendi Albert, Boriska leánya Paulini Netti, Bárti Tercsi árva Feledi G. gyám-sága alatt Ludvig Kata, Gődör Sándor szolgálégény Baranyai István, Finum Rózsi menyecske Nagy Ella, Csapó gazdaember Demeter Károly, Csapóné Ludvig Ilona, Sulyokné

Paulni Emmi, Tarisznyásné Fekete Gizi, Megyei cseudbiztos Kocsis Elek, Kánya kántortanító Csávási Gyula, Gonosz Pista bakter Szathmáry József, Gonoszné Fekete Gizi, Cserebogár Jóska szőlőpásztor Vadász János, Czene cigány Gerger Károly, Ádus vén czimbalmos Csávási Gyula, A „makkhetes” koresmáros Drágics Péter, Jóska béres Székely Árpád. — Helyárak: Körszék és I. zártszék 2 korona, II. zártszék 1 kor. 60 fillér, III. zártszék 1 kor. 20 fillér. Állóhely 1 korona. Karzati ülőhely 60 fillér, állóhely 40 fillér. Karzati jegyek a táncra nem érvényesek. Jegyek előre válthatók Földes Ede könyvkereskedésében. Előadás kezdete este 8 órakor. Előadás után táncz. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és nyugtáztatnak.

— **A helybeli Önkéntes Tűzoltó-egyesület** f. hó 14-én, vasárnap d. u. 2 órán kezdve, szerelvényvizsgálattal összekötött összgyakorlatot tart az Alszegeu. Az egyesület összes tagjai jelenjenek meg teljes felszereléssel a leányiskola udvarán. A parancsnokság.

— **Nyilvános vizsgálatok és ünnepek** a Bethlen-kollégiumban. A főgimnázium osztályozó vizsgálatai június 19—24 napjain tartatnak; 26—28-án szóbeli érettségi vizsgálatok. A tanítóképzőben jun. 17—24 lesznek az osztályozó vizsgálatok. Képesítő jun. 26. Június 1-én a főgimn. önképző évzárója; jun. 4. d. e. az ifjusági ének- és zenekarok hangversenye; d. u. a tanítóképző tornaversenye; jun. 25. d. u. 4 órakor az iskolai év ünneplés bezárása. E napon d. u. 2 órától az intézet összes gyűjteményei megnyitnak a látogatók előtt.

— **Az uszoda** munkálatai annyira előre haladtak, hogy a jövő héten kedvező időjárás esetén, a fürdő-szezon felnyitnak és gyermekek nagy öröme megnívitható lesz.

— **A nevelő** czímmel szép elbeszélés jelent meg Molnár Gyulától a Könyvnyomda r.-t. kiadásában. A kellemes tollú író ez újabb műve is igazolja azt az előkelő írói nevet, melyet számos dolgozatával szerzett.

— **Az Alsófehérvármegyei Tanító-egyesület** nagyenyed—marosújvári köre f. hó 11-én délelőtt 9 órakor Nagyenyeden az állami fiúiskola helyiségében rendes gyűlést tart, melynek tárgysorozata: 1. Énekel a kezeidei dalkar. 2. Elnöki megnyitót tart Jovian Antal. 3. A földrajz cél-szerű tapításáról a III-ik e. osztályban előadást tart Szabó Gyula. 4. Könyvismertetés Sebestyén Sándor által. 5. Vitatétel az Anal-fabetáról. 6. Nyilvános tanítást tart a IV-ik elemi leányosztályban Sebestyén Tóth Amália. 7. Bizottsági jelentés. 8. Indítványok. A tanítás a gyűlés kezdete előtt 8—9 óráig tartatik az állami fiú-iskola helyiségében. A gyűlés után közeled lesz.

— **A szászsebesi villamtelep** iránt mind nagyobb és általánosabb érdeklődés mutatkozik városunk közönsége körében. Óhajtanád, hogy városunk közügyeinek hivatásos vezetői is érdeklődjenek ezen teleppel való összeköttetésünk lehetősége iránt. Mert úgy látjuk, hogy a városi közvilágításnak a modern igényeket is kielégítő reformjára és pedig olyan reformjára, mely jutányos és könnyen valósítható, alkalmasabb módot nem találhatunk.

— **Gazdasági iskola nők számára.** Rákos-Szentmihályon, a fővárostól fél órányira egy iskola nyílt meg, melynek célja nők kiképzése egy a háztartási, mint a belterjes gazdasági teendőkben és háziipari munkákban. Az intézet vezetője az oktatás gyakorlati részére különös gondot fordít. Ide tartoznak: az összes háztartási teendők, sütés-főzés, tejgazdasági munkák, kertészkedés, méhészet, baromfityenyésztés, varrás, takarékos bevásárlás, könyvvitel. Bármily külföldi példák után indult az intézet vezetősége; hasznos dolgot cselekedett.

— **A dévai m. kir. áll. tanítóképző-intézet** I. évfolyamába a következő 1905/6-ik iskolaévre felvétetik 30 növendék, akik az intézet internátusában mind ingyen nyernek lakást, fűtést, világítást és mosatást, s közülök azonkívül 13 egészen, 8 két-harmad részben, 4 fél részben s 4 egyharmad részben

nézte, ez csak fokozta volna az unalmamat. Hiába szavaltam a „Rab-oroszlánt” s énekeltem a kedvverítő „hejre tyutyut”. Minél jobban közeledett az este, annál szürkébbnek éreztem a hajamat, s az boszantott, hogy sehol sem volt egy álló, vagy fali tükör, hogy megnézhettem volna megöszült fejemet.

Hopp! Ad vocem öszülés. Az a bamba börtönőr a felöltöm zsebeit nem kutatta ki: elővehettem a benne levő maszkirozó szereimet, s a szürke parókámat. Elő is vettem s a lehető legtökéletesebb módon kimaszkiroztam magamat Miletics Szvetozárnak.

Csak az fájt, hogy nem csinálhattam arczjáték gyakorlatokat. Tükör nélkül még a grimaszaimon sem mulathattam. Elnyomott az álom.

Másnap reggel a szemetes csengettyűjének hangjaira ébredtem fel s a maszkirozásról egészen megfeledkeztem. Türelmetlenül vártam a börtönőrt.

Az ajtó nem nyílt. Villamos csengőnek hire hamva se volt. Az unatkozást előlről kezdtem. Kétségbeesésemben verset irtam. Legjobban haragudva az ügyészi helyettes Csálóra, hát róla verseltem. Az egész vers egy két soros distichonból állott, melyet emlékül a falra irtam. Ez volt az:

Sok kis ügyézt ismerni lehet ha nevére tekintünk, Csálónál a se kell, mert fele név is elég.

Ez epigrammot — a bemenet jobboldala felől — egy ember magasságnyra irtam, persze minden névalírás nélkül. Elismerem, hogy személyeskedés volt, de nem tettem róla.

Egy öröklét mulva észreveszem, hogy valaki a kulcsot a zárba akarja tenni, s hogy az nyolcz-tíz próbálgatás után sem sikerül. Az illető el kezd káromkodni s én megismertem a börtönőr hangját. De az ajtónyitás még mindig nem sikerült.

Aztán egy női hang így dorgálja a börtönőrt:

— Ugy-e mondtam, hogy ne pálinkázz fel.

— Semmi páliuka, Konyak volt az szentem, Keglevich-féle konyak.

— Hol vetted? kérdi a női trombita.

— Miletics adta a kiszabadulás öröme, felelt a börtönőr.

— Na hát azt a Mileticset is kar volt kiereszteni.

A feleség megesen kiuyította a zárt. s mire az ajtó feltárult, már a folyosó tulsó vége felé loholt.

— Tessék kigyűnni Solmosi úr. A szabálok értelme szerint önnek jussa van egy felőrai setára.

— Na, valahára! — mondok — s ezzel a küszöbre lépek.

A börtönőr hátra tántorodik s elkezd vetni a keresztet.

— Mi baj mester? kérdezem.

— Semmi, semmi, felelt a pityókos börtönőr, nincsen semmi baj, csak azt hittem, hogy már Ujvideken, vagy Belgrádon tetszik járnai.

— Én? Belgrádon? Eszemágában sincs.

— Nincs? Hát ugy is jó. De tessék hát hazamenni, hiszen ön már szabad.

— Én? Csakugyan? Na ez már igazán szép.

Bizonyosan azért redukálták felére a büntetésemet, mert jól viseltem magamat. Bizonyosan ezt is előírják a szabálok.

— Hehe! Hát mivel nyirta meg azt az összegyűrt szakállat hiszen nem volt ollója?

Csak most értettem meg a helyzetet. Most jutott csak eszembe, hogy ki vagyok maszkirozva s hogy tenyleg Mileticsh ez hasonlíthatok.

A komediat tódtanom kellett s az öreg kinezesemhez a csoszogó járásmódot is bekapcsoltam.

— Magamat ajánlom — mondom — s azzal sietve roskadoztam végig a folyosón.

A börtönőr utánam kiáltott.

— Dobro rano pan Miletics!

S én visszafeleltem:

— Zbogom.

(Folytatjuk)

ingyenes ellátásban is fog részesülni, 1 az ellátás egészét (280 koronát) fizeti. A nagyobb kedvezmények a középiskola vagy polgári iskola IV. osztályát végzett kitünő és jeles előmenetelű növendékeknek fognak adományoztatni. A pályázati kérvények eredeti okmányokkal felszerelve a f. évi május hónap 31-ig az intézeti igazgatóságához nyújtandók be.

— **A tordai gimnázium ügye.** Tordai tudósítónk jelenti: dr. Betegh Miklós, Torda-Aranyos vármegye alispánja, május 2-ára a Tordán felállítandó unitárius algimnázium ügyében értekezletet hívott össze, mely elhatározta, hogy az unitárius egyházat hazafias kulturális szándékának megvalósításában támogatni fogja és 6000 korona évi segélynek megszavazását javasolja a közgyűlésnek. Ezt az összeget bizonyos kikötések és megszorításokkal, a gimnázium céljaira fogják felajánlani.

— **A Vezuv háborog.** A Vezuv néhány nap óta erősen háborog. A tűzhányó hegyet nappal sűrű fekete felhő takarja, éjjel pedig vöröses violaszínű tüzoszlop lebeg föllette. A hegy kráteréhez már két hét óta nem lehet eljutni és a megfigyelő állomás igazgatója nagyon veszedelmesnek mondja a helyzetet.

— **A Magyar Könyvtár.** Radó Antal szerkesztésében immár nyolczadik folyamát elő kitünő füzetes vállalat, most megjelent áprilisi sorozatában folytatja Mikszáth Kálmán munkáinak népszerű kiadását. Ezuttal a nagy elbeszélő egyik legjobbját novellája van soron: „A demokraták”, melyben páratlan művészettel festi azt a régi igazságot, hogy nálunk mindenki demokrata — fölfelé. A magyar novellistához egy angol csatlakozik, az annyira népszerűvé lett Conan Doyle, akinek híres detektiv-történeteiből immár a VI. sorozatot bocsátja közzé a Magyar Könyvtár. „A beryll-ékszer története” és „A falusi lakóház” méltó módon sorakoznak Sherlock Holmes többi szeniális leleményéhez. — A sorozat negyedik füzeté tudományos szórakozást nyújt, még pedig a matematika kedvelőinek. König Denes folytatja benne „Matematikai mulatságok” címmel azt a nagy-érdeklő munkáját, mely a számok világának csodás titkaiból mondja el és fejti meg a legérdekesebb jelenségeket. A Magyar Könyvtár eddig megjelent 420 számából teljes jegyzéket bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal (Wodianer F. és Fiai r.-t., Andrássy-út 21), valamint bármely könyvkereskedés. Egy-egy szám ára 30 fillér.

Irodalom.

A divat.

— A Divat Ujság-ból. —

Ha az időjárásról és a kalendáriumból, no meg a kávéházak elé plántált babér- és narancsligetektől nem tudnám, hogy tavaszodik, hát értesemre adnak a nyári ruhák csábító kelmeitől és díszítéseitől daga-dozó kirakatok városzerte.

Mindenütt csak azt látom, hogy csaknem minden egyéb díszit kizsírja a himzés. Még pedig a himzésnek az a nagylyukas és dombrulevelű himzése, a melyet felvidéki népünk ősidők óta használ díszítésül ruhájára, ágy- és asztalneműjére egyformán és a melyet kurtán-furcsán, paraszthimzésnek szoktunk nevezni. Divatban volt az efajta himzés ezelőtt úgy negyven esztendőcskével nálunk urikörökben is nagyon, de persze akkor az alsószoknyákat himezték ket-három

arasznyi széles mintákkal, még pedig minden urileány maga, persze akkor még nem járta nyáron a tennisz, télen a zsur. Ma már minden himzéssel Svájc gyárai árasztják el a világot.

A kézzel való himzés épp úgy idejét multa, mint a kötés. Ma már csak ipar- és egyéb iskolákban kötnek és himeznek, inkább hagyományból, mint praktikus czéllokért.

Meg kell adnunk a gépeknek, hogy oly tökéletességgel himeznek, akár a leggyakorlabb finom himző. Csak hogy a géphimzésnek, mint minden gépmunkának, az a hibája, — már mint a divat szempontjából, — hogy örületes gyorsasággal válik általánossá, a mikor aztán épp oly gyorsan letűnik. Tán ez okozza mostanában a divatnak is felette gyors változásait. Szereucse, hogy a divat formában és díszítésben annyiféle, hogy csak a beavatottak tudják mindenkor, hogy mi a jelen, mi a tegnap és mi a holnap divatja. A reugeteg feleségében az apróbb változások nem feltűnnek. Például ma, a mikor azt kell írunk, hogy a divatos szoknyaforma nagyon bő és sokszor ránczolt, egyuttal kénytelenek vagyunk bevallani, hogy a legdivatosabb hölgyek is, noha áldoznak a má-nak egy-egy ránczos szoknyával, azért makacsul ragaszkodnak a csipőre formásan simuló angolos szabású szoknyához is. Kivált a legkifogástalanul szép természetű asszonyok.

Igaz, hogy a ránczos szoknyával igen csinyján kell banni. Nem éppen mindenkinek való viselet és inkább csak az ugynevezett madárhusu asszonyok, lányoknak illik, no meg a soványoknak, ezeknek föltétlenül igen előnyös. Csak hogy fájdalom, ebben a mi sokat csufolt, mézzel és tejjel (hajdanában hamisítatlan mézzel és tejjel) folyó szép hazánkban igen kevés a sovány asszony, kivált az érdekes koruk közt. Ezeknek, ha a divat kedvéért ránczoltatják, is a szoknyájukat, azt ajánljuk, hogy csak igen finoman és apró öltésekkel ránczoltassák (se paszpól fölé, se parányi tarajjal), hogy ne legyen vastag és hogy lent nagyon bőre szabassák vagy toldott huzott fodorral díszíttessék.

A ma divatos himzést egyaránt alkalmaznak bluz-, derék- és szoknyadiszre. Kivált a nyári, vászonn, lenvászonn és nyersbatsitt ruhák alig készülnek másból. A derék bő és ránczos. A ruhák ujjja vagy a régi sonkaforma, vagy pedig könyökig egyformán, de mérsékeltlen bő, hosszabb vagy rövidebb csipkekézelővel, a melyet le is lehet róla gombolni. A napernyő többnyire árnyalatos vagy bordűrös selyemből készül. A kalapok valóságos virágos kertek. Ida.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legczélszerűbben a kiadóhivatalban intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. számú házában van.

(x) **Tüköri Ármin fogmúterme** Jókai-utca 3. szám New-York szálloda mellett, Kolozsvárt.

Szerkesztőség:

DR. MAGYARI KÁROLY TÜRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szög 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozódásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel.

Alsóporond 8. szám alatt levő ház örökáron eladó. Bővebb felvilágosítás Alsóporond 30. szám alatt kapható.

4 szoba, konyha, istálló, szín stb. nagy kertből álló lakás **kiadó** Tövis-utca 29. szám alatt. Értekezhetni ugyanott. 1—3

Sz. 4989—1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a nagyenyedi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság végrehajtató részére 288 kor. tőke, ennek 1902. évi december hó 6-ik napjától járó 8% kamatai, 32 kor. 50 fillér eddigi már megállapított, ugy a jelenlegi 16 koronában meghatározott és az ezután felmerülő költségek behajtása végett Bartha István istvánházi lakos végrehajtást szenvedett ellen a gyulafehérvári kir. törvényszék, marosújvári kir. járásbírósa területéhez tartozó Istvánháza község határán fekvő, a 239 sz. tjkvben felvett s Bartha István nevében álló A + 1 r. sz. 1/1 hr. sz. kertes 137 kor., a 4 r. sz. 278/1, 279/1 hr. sz. szőlőre 92 kor., a 9 r. sz. 680/1 hr. sz. erdőre 3 kor., a 15 r. sz. 7/1/2, 8/1/2 hr. sz. belsőre 407 kor., az istvánházi 97 sz. tjkvben felvett s Bartha Pálné Bartha Rebeka istvánházi lakos nevében álló A + 9 r. sz. 369 hr. sz. szántóra 62 kor., a 10. r. sz. 409 hr. sz. szántóra 27 kor., a 11 r. sz. 638/1 hr. sz. erdőre 36 koronában megállapított kiküldési árban az újabb árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 167-§-a alapján elrendeli.

Az árverés megtartására határnapul 1905. május hó 23-ik napjának d. e. 10 órája Istvánháza községben a község-házhoz tüzetik ki, mely nyilvános árverésen a fentti ingatlanok a kiküldési áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók — végrehajtató kivételével — tartoznak a malom becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi 60. törvényzikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában jelzett óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, a vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság. Marosújvárt, 1904. évi december hó 31-én.

Sólyom,

kir. albiró.

1—1

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitünő hírnevű

„Nagyszebeni földhitelintézet”

részéről

ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárólagos ügynökségével”

bizattam meg.

Ebbeli működésben legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágítással, utbaigazítással készségesen díjmentesen szolgálok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai veglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt vesztő és minden esetben, akár eredményes akár nem, terhesen költséges. 587 11—52

Teljes tisztelettel

Erdélyi erdő-faanyag és bányáügyűnőség. Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

NAGYENYEDI
KÖNYVNYOMDA
 ÉS PAPIRÁRUGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 N A G Y E N Y E D.

Dobozárugyár. Könyvnyomda. Litografiai és vonalzó intézet.

Mindennemü

Dobozárut

*(Carlouage) u. m. egyszerű
 és hajlitott dobozokat*

gyógyszerészek, cukrászok, kereskedők és gyárosok
 részére kisebb árucikkek jutányos és czélszerű csomagolására olcsó
 áron szállit.

Műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képes ár-
 jegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, s
 mindennemü kereskedelmi és ipari nyomtatványokat, pósta-
 csomagczimkéket, pecsétjegyeket, czimkéket, ragjelzékeket,
 porkapszulákat, papirzacskókat, kötözőpapírokat és minden-
 nemü gyógyszerészeti nyomtatványokat készít könyv- és
 könyvnyomdai, valamint dombornyomásban, olcsó árban, szép
 és izléses kiállításban.

BALLA BÉLA

előnyösen ismert húszületében
a husarak a következők:

- 1 kiló marhahús 1.20 fill.
- 1 „ borjuhús 0.96—1.20
- 1 „ sertéshús 1.36—1.52.

Ugyanott 10 hekto finom

SOM-BOR

kisebb mennyiségben is eladó.

Vas, réz, horgony, diszmű és czimtábla öntöde.

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 3. sz.

Elvállal galvanoplasztikai
munkákat, mindennemű klisék
öntését, rézmetszeteket fénykép
vagy rajz után

Készít gazdasági vas, réz
géppöntvényeket.

626 10—104

Tisztelettel
Liskai János.

HIRDETÉSEKET a legolcsóbb árban vesz föl lapunk kiadóhivatala.

50 évi siker!

Eszéki
ARCZKENŐCS
és eszéki
SZALVATOR-SZAPPAN
eltávolítja a szeplőt, máj-
foltot és a bőr összes tisztá-
tatlanságát.

617 6—10

Valódi csakis a
DIENES C. J. SZALVATOR
gyógytárából
ESZÉKE, Felsőváros.

1 tégely eszéki arczenőcs ára 70 fillér és 1 korona
1 drb Szalvator-szappan ára 1 korona.
1 tégely kézi paszta ára 1 korona 20 fillér.
Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2
korona. Ezen cikkek mindegyike minden ártalmas alkot-
részektől és megfelelnek tökéletesen a 71.012 számú
B. m. rendelkezésnek.
Főraktár: **BUDAPESTEN:**
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerházában
VI, Király-utca 12. és Andrássy-út 29.

Alapított 1865. évben.

BABOS SÁNDOR utóda
HAJEK MIKSA
órás és ékszerész
Kolozsvar, Wesselényi Miklós u. 16.

Czélszerű és divatos
alkalmi ajándékok
Olcsó beszerzési forrás!
Vidéki megrendelők ked-
vezményben részesülnek.
Nem tetsző tárgyak 8
napon belül visszavételnek.
515 40—104

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók

KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12 szám.

Alapított 1870-ben.

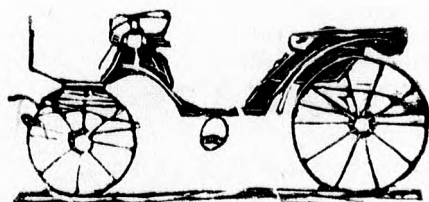
Árjegyzék ingyen.

Köcsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg.

Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai
gépekkel felszerelve. Pontos kiszolgálás.

Mindennemű kocsik raktára.

Vidéki megkeresésekre azonnal válaszolunk.

Beesés pártfogását tisztelettel kérve

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók.

Gyárunk az egyedüli
Kolozsvar, ahol a
kocsi minden részét:
kerekes, kovács,
nyerges és fényező
munkát személyes ve-
zetésünk alatt előállít
és az által vszgyunk a
legjutányosabbk ár-
ban is Főszelünk a
jó, szolid munka ju-
tányos árban. 255 —

Katonaságnak, vasutasoknak és ipari munkásoknak 10% engedmény!

Órákészítő- és javító-műhely

Mátyás király-tér 2. Városház épület.

Órákért 2 évi tényleges jótállás!

KERESZTES M. óramű készítő, készít
mindennemű ingás- és
villamos órákat megrendelésre és raktárra a legeg-
yszerűbbtől a legdrágáig. Órákat szakszerűen javít.
Órákat a legpontosabban szabályoztatnak, hidegbe, me-
legbe, fekvő és függő. — Regi ütőórak, chronometer,
utazó, ellenőrző, közöséges és jobb gyártmányu órák
speczialistája.

inga-órak harang (kong) ütésre átalakíttatnak.

Mérsékelt árak!

Kérem pontos és szakszerű javításaimról meggyőződést
szerezni. 628 7—26

Vidéki megbízásokat lelkiismeretesen teljesítek.

Katonaságnak, vasutasoknak és ipari munkásoknak 10% engedmény!

Órákért 2 évi tényleges jótállás!

Telefon 351.

BABÓS ÉS TÁRSAI

vaskereskedése

KOLOZSVÁR, DEÁK FERENCZ-UTCA 25 SZ.

Telefon 351.

N. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy üzletünket megnagyobbítottuk és az idény beálltával raktárunkat dusan
felszereltük mindennemű vasárakkal. Nagy készletet tartunk *kudsi rudvasakban, építkezési vastartányok,*
beocsini cement, gipsz, nádfonat, elszigetelő és fedőlemezek, Carbolineum, kátrány, Koax
és *faszén. Mindennemű olajok és festékaruk, gazdasági gépek és eszközök, rézgálicz és raf-*
flaháncs. Tűzmentes pénzszekrények. Kocsilámpák és kocsivasalások.

Mindennemű vasaruk *kicsinyben és nagyban eladása.* Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek

Legnagyobb választék női-, leány és gyermek kalapokban.
Lányi Benőné Kolozsvárt,

Wesselényi Miklós-utca 2. sz.

emeleten levő nőikalap termeiben a legkényelmesebb bevásárlásait eszközölheti a m. t. hölgyközönség a tavaszi kalap divat újdonságokban, mivel legnagyobb raktárt tart párizsi és bécsi modellekben, fántázi finom formákban, egyszerűbb és diszesebb kalapokban minden színben és formákban, állandóan nagy raktár gyászkalapokban, művirágok gyári raktára, mindennemű kalap diszek nagy választékban.

Az áruk mind ujonnan érkeztek legelsőbb rendű gyárosoktól tekintve azt, hogy a forgalomba keresem a hasznót a legdivatásabb árukat olcsó árban árusíthatom, melyről az érdeklődők kéretnek meggyőződést szerezni.

Átalakítások és díszítések felvállaltatnak. Vidéki megbízások gyorsan teljesíttetnek.

Tisztelettel

Lányi Benőné.

624 11-20

Telefon 395.

Telefon 395.

KLEIN FERENCZ

Unio gőzmosó és vegyiruha
tisztító intézete

Unió-utca 24. szám.

III Műhely-telep Tivoli-utca III

Br. Bánffy palota.

KOLOZSVÁR.

514 14-104

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI

GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.

Alaptőke 200000 korona.

NAGYENYEDEN.

Alaptőke 200000 korona.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legelőző kamatláb mellett.

Törlesztéses kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg már 4 1/2 % alapkamattal földbirtokra, a becsérték feléig.

Régibb és magas kamatu jelzálogkölcsönöket igen előnyös feltételek mellett konvertál s mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le.

Betáblázás mellett adott kölcsönei után 500 koronán felül 6 1/2 %-ot számít.

Vásárol és elad értékpapírokat idegen számlára.

Bevált értékpapír szelvényeket és sorsolt értékeket.

Betétek után naptól-napig 4 1/2 %-ot fizet.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt

a már 6 év óta fennálló

fényképészeti műtermemet

ujlag a legmodernebbül felszereltem.

Különös figyelmebe ajánlom platin, aquarell és olajfestményeimet, melyekkel többszörösen kiténtetve lettem.

Gyermekfelvételekben egyedüli speciálista vagyok.

Műtermem be van rendezve legszebb alkalmi ajándékoknak legalkalmasabb photo email képekre, ugyszintén életnagyságu mellkép nagytásokra, melyek bármily régi fénykép után készülnek.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Vagyórdemű közönség b. támogatását kérve, vagyok

tisztelettel

Csizhegyi Sándor,

fényképész.

44-104

Nagyenyedi kiegészítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor.

Tartalékalap: 140.000 kor.

Előnyös kölcsönöket a legelőző kamatláb mellett, megfelelő kezességre, értékpapírokkal, sorsjegyekre, jöhető pénzügyi intézetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.

Idegen kölcsönöket a legelőző kamatláb mellett konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 1/2, 6, 6 1/2 % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6 % mellett számitol le.

Betétek 4 1/4-4 1/2 kamatláb mellett fogad el.

Nyitv: áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-

gyár, Brassóban. Nagyenyeden kapható: Klemm Pál úrnál Szentkirály-utca 72. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvény Társaság könyvnyomtatásában Nagyenyeden.